

(۱)

$$x(t) = |\sin(2\pi f_0 t)|$$

$$T = \frac{1}{2f_0} \Rightarrow L = \frac{T}{2} = \frac{1}{4f_0}$$

$$\text{fourier series of } x(t) \rightarrow c_n = \frac{1}{2L} \int_{-L}^L f(x) e^{-\frac{jn\pi}{L}x} dx = \frac{1}{\frac{1}{2f_0}} \int_{-\frac{1}{4f_0}}^{\frac{1}{4f_0}} |\sin(2\pi f_0 x)| e^{-jn\pi 4f_0 x} dx$$

$$= 2f_0 \left(- \int_{-\frac{1}{4f_0}}^0 \sin(2\pi f_0 x) e^{-jn\pi 4f_0 x} dx + \int_0^{\frac{1}{4f_0}} \sin(2\pi f_0 x) e^{-jn\pi 4f_0 x} dx \right)$$

$$= 2f_0 \left(- \frac{1}{2j} \int_{-\frac{1}{4f_0}}^0 e^{j2\pi f_0(1-2n)x} - e^{j2\pi f_0(-1-2n)x} dx + \frac{1}{2j} \int_0^{\frac{1}{4f_0}} e^{j2\pi f_0(1-2n)x} - e^{j2\pi f_0(-1-2n)x} dx \right)$$

$$= \frac{f_0}{i} \left(- \left[\frac{e^{j2\pi f_0(1-2n)x}}{j2\pi f_0(1-2n)} - \frac{e^{j2\pi f_0(-1-2n)x}}{j2\pi f_0(-1-2n)} \right]_{-\frac{1}{4f_0}}^0 + \left[\frac{e^{j2\pi f_0(1-2n)x}}{j2\pi f_0(1-2n)} - \frac{e^{j2\pi f_0(-1-2n)x}}{j2\pi f_0(-1-2n)} \right]_0^{\frac{1}{4f_0}} \right)$$

$$= \frac{f_0}{j^2 2\pi f_0} \left(- \left(\frac{1}{1-2n} + \frac{1}{1+2n} - \frac{e^{-j\frac{\pi}{2}(1-2n)}}{1-2n} - \frac{e^{j\frac{\pi}{2}(1+2n)}}{1+2n} \right) + \left(\frac{e^{j\frac{\pi}{2}(1-2n)}}{1-2n} + \frac{e^{-j\frac{\pi}{2}(1+2n)}}{1+2n} - \frac{1}{1-2n} - \frac{1}{1+2n} \right) \right)$$

$$\begin{cases} e^{-j\frac{\pi}{2}(1-2n)} + e^{j\frac{\pi}{2}(1-2n)} = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2}(1-2n)\right) = 0 \\ e^{j\frac{\pi}{2}(1+2n)} + e^{-j\frac{\pi}{2}(1+2n)} = 2 \cos\left(\frac{\pi}{2}(1+2n)\right) = 0 \end{cases}$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

حل تمرین ۴: تبدیل فوریه

مدرس: دکتر مهدی طالع باسول - حل تمرین: مکیان سعاری

برای سوالات خود در خصوص این تمرین با رایانامه sneginsafari@gmail.com مکاتبه نمایید.

$$\Rightarrow c_n = -\frac{1}{2\pi} \left(-\frac{4}{1-4n^2} \right) = \frac{2}{\pi(1-4n^2)}$$

برای بدست آوردن سری فوریه مختلط تابع $|\sin(2\pi f_0 t)|$ ، با توجه به متناوب بودن تابع

$|\sin(2\pi f_0 x)| e^{-in\pi 4f_0 x}$ با فرکانس $\frac{1}{T}$ می توان بازه انتگرال گیری را تغییر داد و تنها کافیهست که طول این بازه

برابر با T باشد:

$$\begin{aligned} & 2f_0 \int_0^{\frac{1}{2f_0}} \sin(2\pi f_0 t) e^{-jn\pi 4f_0 t} dt \\ &= \frac{f_0}{j} \left(\frac{e^{j\pi(1-2n)} - 1}{j2\pi f_0(1-2n)} - \frac{e^{j\pi(-1-2n)} - 1}{j2\pi f_0(-1-2n)} \right) \\ &= \frac{2}{\pi(1-4n^2)} \end{aligned}$$

$$X(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} \left(\sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{2}{\pi(1-4n^2)} e^{jn4\pi f_0 t} \right) e^{-j\omega t} dt$$

$$* \exp(jat) \rightarrow 2\pi\delta(\omega - a)$$

$$X(j\omega) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \frac{4}{1-4n^2} \delta(\omega - 4n\pi f_0)$$

(۲)

$$\text{sinc}(t) \rightarrow \text{rect}\left(\frac{\omega}{2\pi}\right)$$

$$\text{sinc}^2(t) \rightarrow \frac{1}{2\pi} \left(\text{rect}\left(\frac{\omega}{2\pi}\right) * \text{rect}\left(\frac{\omega}{2\pi}\right) \right) = \text{tri}\left(\frac{\omega}{2\pi}\right)$$

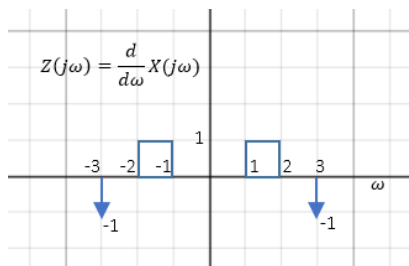
$$\begin{aligned}
 A &= \int_{-\infty}^{\infty} |\text{sinc}^2(t)|^2 \cdot dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \text{tri}\left(\frac{\omega}{2\pi}\right) \right|^2 \cdot d\omega \\
 &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \text{tri}^2\left(\frac{\omega}{2\pi}\right) \cdot d\omega \\
 &= \frac{1}{2\pi} \left(\int_{-2\pi}^0 \left(\frac{1}{2\pi}\omega + 1\right)^2 \cdot d\omega + \int_0^{2\pi} \left(\frac{-1}{2\pi}\omega + 1\right)^2 \cdot d\omega \right) \\
 &= \frac{1}{2\pi} \left(\frac{2\pi}{3} - 0 \right) + \frac{1}{2\pi} \left(0 - \left(-\frac{2\pi}{3}\right) \right) = \frac{1}{3} + \frac{1}{3} = \frac{2}{3}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 B &= \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{1 + \omega^2} \cdot d\omega \\
 &= \int_{-\infty}^{\infty} X(j\omega) \cdot \exp(j\omega \times 0) \cdot d\omega = 2\pi x(0) = \frac{2\pi}{2} \exp(-|0|) = \pi
 \end{aligned}$$

$$* \quad 0.5 \exp(-|t|) \rightarrow \frac{1}{1 + \omega^2}$$

(۳)

برای حل این سوال از مشتق $X(j\omega)$ کمک میگیریم.

$$\begin{aligned}
 z(t) &= f^{-1}\{Z(j\omega)\} \\
 &= f^{-1}\{-\delta(\omega + 3) - \delta(\omega - 3) + \text{rect}(\omega - 1.5) + \text{rect}(\omega + 1.5)\} \\
 &= -\frac{1}{2\pi} \exp(-j3t) \\
 &\quad - \frac{1}{2\pi} \exp(j3t) + \exp(j1.5t) \cdot \left(\frac{\sin(0.5t)}{\pi t}\right) \\
 &\quad + \exp(-j1.5t) \cdot \left(\frac{\sin(0.5t)}{\pi t}\right) \\
 &= -\frac{1}{\pi} \cos(3t) + \frac{2}{\pi t} \cos(1.5t) \cdot \sin(0.5t)
 \end{aligned}$$

$$* -jtx(t) \rightarrow \frac{d}{d\omega} X(j\omega)$$

$$x(t) = \frac{j}{t} z(t) = -\frac{j}{\pi t} \cos(3t) + \frac{2j}{\pi t^2} \cos(1.5t) \cdot \sin(0.5t)$$

(۴)

ابتدا از دو طرف عبارت ۲ تبدیل فوریه میگیریم.

$$\begin{aligned}
 (1 + j\omega)X(j\omega) &= f\{A \cdot \exp(-2t)u(t)\} \\
 &= \int_{-\infty}^{\infty} (A \cdot \exp(-2t)u(t)) \cdot \exp(-j\omega t) \cdot dt = \frac{A}{2 + j\omega}
 \end{aligned}$$

$$X(j\omega) = \frac{A}{(1 + j\omega) \cdot (2 + j\omega)}$$

از عبارت ۱ میفهمیم که $X^*(-j\omega) = X(j\omega)$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

حل تمرین ۴: تبدیل فوریه

مدرس: دکتر مهدی طالع باسول - حل تمرین: مکیان سعاری

برای سوالات خود در خصوص این تمرین با رایانامه sneginsafari@gmail.com مکاتبه نمایید.

$$\left[\frac{A}{(1-j\omega).(2-j\omega)} \right]^* = \frac{A}{(1+j\omega).(2+j\omega)} \rightarrow A^* = A$$

پس A یک عدد حقیقی مثبت است.

$$X(j\omega) = \frac{A}{(1+j\omega).(2+j\omega)} = \frac{A}{1+j\omega} + \frac{-A}{2+j\omega}$$

$$x(t) = A.exp(-t).u(t) - A.exp(-2t).u(t) = A[\exp(-t) - \exp(-2t)].u(t)$$

حال به کمک عبارت آخر به جواب میرسیم.

$$\int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 . dt = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |X(j\omega)|^2 . d\omega = \frac{2\pi}{2\pi} = 1$$

$$\rightarrow A^2 \int_{-\infty}^{\infty} [(\exp(-t) - \exp(-2t)).u(t)]^2 . dt = 1$$

$$\rightarrow A^2 \int_0^{\infty} (\exp(-t) - \exp(-2t))^2 . dt = 1 \rightarrow A^2 \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{2}{3} \right) = 1$$

$$\rightarrow A = \pm\sqrt{12}$$

تنها مقدار مثبت قابل قبول است.

$$x(t) = \sqrt{12} [\exp(-t) - \exp(-2t)].u(t)$$

(۵)

$$\text{I) } X(j\omega) = \frac{j\omega - 1}{j\omega + 2}$$

$$X(j\omega) = \frac{j\omega - 1}{j\omega + 1} = 1 - \frac{3}{j\omega + 2}$$

$$\mathcal{F}^{-1}\{1\} = \delta(t) \quad \mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{3}{j\omega + 2}\right\} = 3e^{-2t}u(t)$$

$$\rightarrow x(t) = \delta(t) - 3e^{-2t}u(t)$$

$$\text{II) } X(j\omega) = \frac{e^{-j3\omega}}{(2+j\omega)^2}$$

$$\mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{1}{2+j\omega}\right\} = e^{-2t}u(t)$$

$$\mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{1}{(2+j\omega)^2}\right\} = te^{-2t}u(t)$$

$$\mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{e^{-j3\omega}}{(2+j\omega)^2}\right\} = x(t) = (t-3)e^{-2(t-3)}u(t-3)$$

$$\text{III) } X(j\omega) = \frac{(j\omega+1)^2(j\omega+2)}{(j\omega+3)(j\omega+4)}$$

$$X(j\omega) = \frac{(j\omega+1)^2(j\omega+2)}{(j\omega+3)(j\omega+4)} = -3 + j\omega - \frac{4}{(j\omega+3)} + \frac{18}{(j\omega+4)}$$

$$\mathcal{F}^{-1}\{3\} = 3\delta(t), \quad \mathcal{F}^{-1}\{j\omega\} = \delta'(t), \quad \mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{4}{(j\omega+3)}\right\} = 4e^{-3t}u(t)$$

$$\mathcal{F}^{-1}\left\{\frac{18}{(j\omega+4)}\right\} = 18e^{-4t}u(t) \rightarrow x(t) = 18e^{-4t}u(t) - 4e^{-3t}u(t) + \delta'(t) - 3\delta(t)$$

(۶)

$$-\frac{d^2 u}{dx^2} + K^2 u = e^{-|x|}; -\infty < x < \infty$$

$$\mathcal{F}\{e^{-a|x|}\} = \frac{2a}{\omega^2 + a^2} \quad \text{می دانیم:}$$

با تبدیل فوریه گرفتن از دو طرف خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} -(j\omega)^2 U(j\omega) + K^2 U(j\omega) &= \frac{2}{\omega^2 + 1} \\ \rightarrow U(j\omega) &= \left(\frac{2}{\omega^2 + 1}\right) \left(\frac{1}{\omega^2 + K^2}\right) = \left(\frac{1}{\omega^2 + 1} - \frac{1}{\omega^2 + K^2}\right) \frac{2}{K^2 - 1} \\ \rightarrow u(x) &= \left(\frac{e^{-|x|}}{K^2 - 1} - \frac{e^{-K|x|}}{K(K^2 - 1)}\right) \\ |x| \rightarrow \infty &\Rightarrow u(x) \rightarrow 0 \Rightarrow K > 0 \end{aligned}$$

(۷ الف)

$$f(x) = e^{-x} \cos(2\pi x) u(x) = \left(\frac{e^{j2\pi x} + e^{-j2\pi x}}{2}\right) e^{-x} u(x)$$

$$\mathcal{F}\{f(x)\} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{j(\omega - 2\pi)} + \frac{1}{j(\omega + 2\pi)} \right) = \frac{j\omega}{4\pi^2 - \omega^2}$$

(ب) طبق قضیه پارسوال در تبدیل فوریه:

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} |f(x)|^2 dx &= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} |F(\omega)|^2 d\omega = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\omega}{4\pi^2 - \omega^2}\right)^2 d\omega = \\ \frac{1}{16\pi} \left(-\frac{4\omega}{\omega^2 - 4\pi^2} + \frac{\log(2\pi - \omega)}{\pi} - \frac{\log(2\pi + \omega)}{\pi} \right) \Big|_{-\infty}^{\infty} &= 59.0707 \end{aligned}$$

با توجه به توضیحات بالا جواب سوال می شود بله، حاصل عبارت محدود است.

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

حل تمرین ۴: تبدیل فوریه

مدرس: دکتر مهدی طالع باسول - حل تمرین: مکیان سعاری

برای سوالات خود در خصوص این تمرین با ایمانده sneginsafari@gmail.com مکاتبه نمایید.

(۸)

$$f(x) = \begin{cases} 1 & |x| < 2 \\ 0 & |x| > 2 \end{cases}$$

این تابع، تابع آشناییست و همانطور که میدانیم حاصل تبدیل فوریه آن به صورت زیر به دست می آید:

$$if \ g(x) = \begin{cases} 1 & |x| < a \\ 0 & |x| > a \end{cases} \rightarrow G(\omega) = \frac{2\sin(a\omega)}{\omega}$$

در نتیجه در این سوال خواهیم داشت:

$$F(\omega) = \frac{2\sin(2\omega)}{\omega}$$

از طرفی می دانیم که حاصل تبدیل فوریه مشتق یک تابع به صورت زیر محاسبه می شود:

$$\mathcal{F}\{g^n(x)\} = (j\omega)^n G(\omega)$$

در نتیجه در این سوال خواهیم داشت:

$$\mathcal{F}\{f'(x)\} = (j\omega) \frac{2\sin(2\omega)}{\omega} = j2\sin(2\omega)$$